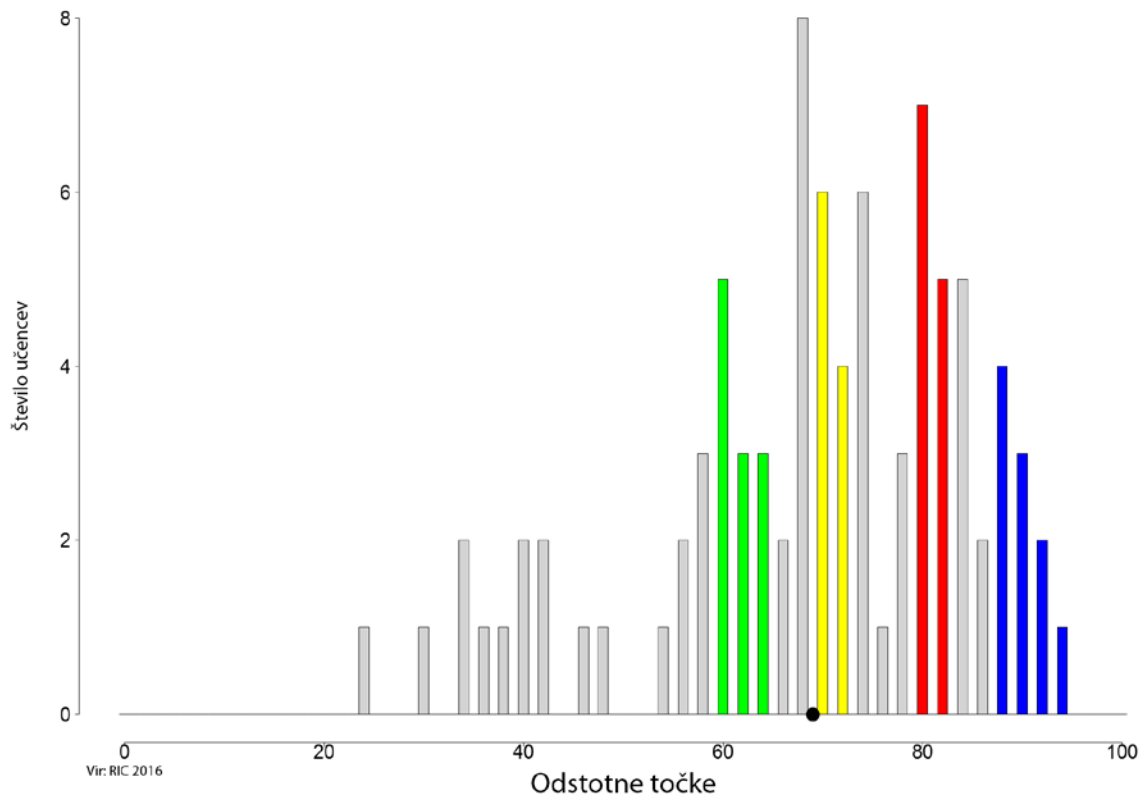

Predmetna komisija za nižji izobrazbeni standard

Slovenščina

Opisi dosežkov učencev 9. razreda pri NPZ-ju

Slika: Porazdelitev točk pri slovenščini (NIS), 9. razred

ZELENO OBMOČJE

V zeleno območje spadajo naloge, ki so jih uspešno rešili učenci, katerih skupni dosežki pri slovenščini določajo spodnjo mejo četrtnine dosežkov.

Neumetnostno besedilo

Taksonomske stopnje: Pri osmih nalogah (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 in 8 – skupaj 13 postavk) smo preverjali miselne procese na I. taksonomski stopnji (znanje, prepoznavanje), pri eni nalogi (10 – 1 postavka) pa na II. taksonomski stopnji (razumevanje, uporaba znanja).

Tipi nalog: Največ je nalog obkroževanja (5 postavk), sledijo naloge kratkega odgovora (4 postavke), naloge alternativnega tipa (3 postavke) in dopolnjevanja (2 postavki).

Učenci:

- poiščejo podatek iz besedila (naloga 1.01.1);
- iščejo zahtevani podatek (tudi v nebesednem delu) (naloge 1.02.1, 1.03.1, 1.04.1, 1.04.2, 1.05.2, 1.05.3, 1.05.4, 1.06.1, 1.06.2, 1.07.1, 1.07.2 ter 1.08.2);
- v besedilu poiščejo glavne in vrstilne števnike – dopolnijo poved z ustrežno obliko glavnega števnik (naloga 1.10.2).

Učenci poiščejo osnovne podatke v neumetnostnem besedilu in o njem ter pravilno zapišejo glavni števnik.

Zgled: naloga 1.06

Umetnostno besedilo

Taksonomske stopnje: Pri štirih nalogah (1, 2, 3 in 6 – skupaj 7 postavk) smo preverjali miselne procese na

I. taksonomski stopnji (znanje, prepoznavanje), pri dveh nalogah (7 in 8 – skupaj 5 postavk) pa na II. taksonomski stopnji (razumevanje, uporaba znanja).

Tipi nalog: V rumeno območje so se uvrstile naloge obkroževanja, povezovanja, zapisa kratkega odgovora in alternativnega tipa.

Učenci:

- poiščejo podatek iz umetnostnega besedila (naloge 2.01.1, 2.02.1, 2.03.1, 2.03.2, 2.03.3, 2.03.4 in 2.06.2);
- razčlenjujejo dogajanje na dogajalne enote (nalogi 2.07.1 in 2.07.2);
- poskušajo razumeti psihološke lastnosti književne osebe na podlagi dogajanja, dialoga in ravnanja književne osebe (naloge 2.08.1, 2.08.2 in 2.08.3).

Učenci prepoznajo osnovne podatke iz besedila, razčlenjujejo dogajanje na posamezne dogajalne enote in razumejo nekatere psihološke lastnosti književne osebe.

Zgled: naloga 2.08

RUMENO OBMOČJE

V rumeno območje spadajo naloge, ki so jih uspešno rešili učenci, katerih skupni dosežki pri slovenščini določajo mejo med polovicama dosežkov.

Neumetnostno besedilo

Taksonomske stopnje: Pri eni nalogi (8 – 1 postavka) smo preverjali miselne procese na I. taksonomski stopnji (znanje, prepoznavanje), pri štirih nalogah (9, 10, 11 in 13 – skupaj 6 postavk) pa na II. taksonomski stopnji (razumevanje, uporaba znanja).

Tipi nalog: Naloge uvrščamo med tipe nalog kratkega odgovora in obkroževanja.

Učenci:

- iščejo zahtevani podatek – poiščejo podatek, kdaj je mlin ropotal dan in noč (naloga 1.08.1);
- s preprosto definicijo in ob zgledih skušajo razložiti pomen besede (osnovne razločevalne lastnosti) (naloga 1.09.1);
- v besedilu poiščejo glavne in vrstilne števnike – dopolnijo poved z ustrežno obliko vrstilnega števnik (naloga 1.10.1);
- v besedilu poiščejo osebne zaimke – besede v oklepaju nadomestijo z ustreznim zaimkom v 3. osebi ednine (naloga 1.11.1), množine (naloga 1.11.2) in dvojine (naloga 1.11.3);
- ob danem korenu navajajo besede iste besedne družine (naloga 1.13.1).

Učenci znajo razložiti stalno besedno zvezo, tvoriti besede iz iste besedne družine, pravilno zapisati vrstilni števnik in samostalnik nadomestiti z osebnim zaimkom.

Zgled: naloga 1.11

Umetnostno besedilo

Taksonomske stopnje: Pri eni nalogi (6 – 1 postavka) smo preverjali miselne procese na I. taksonomski stopnji (znanje, prepoznavanje), pri eni nalogi (9 – 1 postavka) pa na II. taksonomski stopnji (razumevanje, uporaba znanja).

Tipi nalog: V rumeno območje sta se uvrstili nalogi kratkega odgovora.

Učenci:

- poiščejo podatek iz umetnostnega besedila – prepoznajo dogajalni prostor (naloga 2.06.1);
- zaznavajo perspektive književnih oseb (naloga 2.09.2).

Učenci razumejo perspektivo književnih oseb in prepoznajo dogajalni prostor.

Zgled: naloga 2.09

RDEČE OBMOČJE

V rdeče območje spadajo naloge, ki so jih uspešno rešili učenci, katerih skupni dosežki pri slovenščini določajo zgornjo mejo tretje četrtine dosežkov.

Neumetnostno besedilo

Taksonomske stopnje: Pri eni nalogi (5 – 1 postavka) smo preverjali miselne procese na I. taksonomski stopnji (znanje, prepoznavanje), pri dveh nalogah (12 in 13 – skupaj 3 postavke) smo preverjali miselne procese na II. taksonomski stopnji (razumevanje, uporaba znanja), pri eni nalogi (14 – skupaj 1 postavka) pa delovanje na III. taksonomski stopnji (analiza, sinteza in vrednotenje).

Tipi nalog: V rdečem območju so naloge kratkega odgovora, alternativnega tipa in zapisa kratkega odgovora.

Učenci:

- iščejo zahtevani podatek – prepoznajo, da podatek, da je bil turjaški baker v Benetkah zelo cenjen, ne drži ([naloga 1.05.1](#));
- v besedilu poiščejo glagole in jim določijo spol, število, čas – zapisano poved v preteklem postavijo v sedanji čas ([naloga 1.12.1](#));
- ob danem korenu navajajo besede iste besedne družine – najdejo več kot eno besedo s korenem ZID ([nalogi 1.13.2 in 1.13.3](#));
- pišejo krajša besedila – opišejo zunanost in lego objekta na sliki ([naloga 1.14.1](#)).

Učenci prepoznajo več podatkov iz besedila, znajo zapisati poved v zahtevanem času in tvoriti besede iste besedne družine. Samostojno tvorijo krajše besedilo glede na zahtevani kriterij.

Zgled: [naloga 1.13](#)

Umetnostno besedilo

Taksonomske stopnje: Pri dveh nalogah (4 in 5 – skupaj 2 postavki) smo preverjali miselne procese na I. taksonomski stopnji (znanje, prepoznavanje), pri eni nalogi (9 – 1 postavka) smo preverjali miselne procese na II. taksonomski stopnji (razumevanje, uporaba znanja) ter pri eni nalogi (10 – 1 postavka) delovanje na III. taksonomski stopnji (analiza, sinteza in vrednotenje).

Tipi nalog: Nalogo uvrščamo med naloge zapis kratkega odgovora in dopolnjevanja.

Učenci:

- poiščejo podatek iz besedila – prepoznajo, kaj sta načrtovala dečka, da bi učitelj poklical starše na razgovor ([naloga 2.04.1](#)), ter izberejo poved, ki ustrezno dopolnjuje dano poved ([naloga 2.05.1](#));
- zaznavajo perspektive književnih oseb – razumejo, za koga sta dečka postala junaka ([naloga 2.09.1](#));
- predstavljajo zunanost, značaj in ravnanje književne osebe/književnih oseb – napišejo vsebinsko ustrezen konec zgodbe ([naloga 2.10.1](#)).

Učenci so bolj zanesljivi pri iskanju podatkov iz besedila, razumevanju ravnanja književnih oseb. Znajo samostojno tvoriti zaključek zgodbe.

Zgled: [naloga 2.04](#)

V modro območje spadajo naloge, ki so jih uspešno rešili učenci, katerih skupni dosežki pri slovenščini določajo mejo zgornje desetine dosežkov.

Neumetnostno besedilo

Taksonomske stopnje: Pri eni nalogi (12 – 1 postavka) smo preverjali miselne procese na II. taksonomski stopnji (razumevanje, uporaba znanja) ter pri eni nalogi (14 – 1 postavka) delovanje na III. taksonomski stopnji (analiza, sinteza in vrednotenje).

Tipi nalog: Naloge so tipa kratkega odgovora in zapisa kratkega odgovora.

Učenci:

- v besedilu poiščejo glagole in jim določijo spol, število, čas – zapisano poved v preteklem postavijo v prihodnji čas (*naloga 1.12.2*);
- z vajami usvajajo osnovna pravila slovenskega pravopisa – zapišejo jezikovno ustrezno besedilo (*naloga 1.14.4*).

Učenci v modrem območju znajo poved postaviti v zahtevani glagolski čas in so natančnejši pri upoštevanju osnovnih pravil pravopisa.

Zgled: *naloga 1.12.2*

Umetnostno besedilo

Taksonomske stopnje: Pri eni nalogi (10 – 1 postavka) smo preverjali miselne procese na III. taksonomski stopnji (analiza, sinteza in vrednotenje).

Tipi nalog: Znanje smo preverjali z nalogo zapisa kratkega odgovora.

Učenci:

- predstavljajo zunanost, značaj in ravnanje književne osebe/književnih oseb – napišejo zaokroženo/povezano besedilo v vsaj sedmih povedih (*naloga 2.10.2*).

Učenci v modrem območju tvorijo in zapišejo krajše besedilo v zaokroženo celoto.

Zgled: *naloga 2.10*

V to območje spadajo naloge, ki jih tudi učenci z najvišjimi dosežki niso rešili s 65-odstotno uspešnostjo.

Neumetnostno besedilo

Taksonomske stopnje: Pri eni nalogi (14 – skupaj 2 postavki) smo preverjali miselne procese na III. taksonomski stopnji (analiza, sinteza in vrednotenje).

Tipi nalog: Znanje smo preverjali z nalogami zapisa kratkih odgovorov.

Učenci NE:

- pišejo krajših besedil – ne opišejo namembnosti objekta na sliki ([naloga 1.14.2](#));
- napišejo povezanega neumetnostnega besedila v sedmih povedih ([naloga 1.14.3](#)).

Tudi najuspešnejši učenci ne opišejo namembnosti objekta na sliki in ne napišejo povezanega neumetnostnega besedila v zahtevanem obsegu.

Zgled: [naloga 1.14](#)

Umetnostno besedilo

Taksonomske stopnje: Pri eni nalogi (10 – 1 postavka) smo preverjali miselne procese na III. taksonomski stopnji (analiza, sinteza in vrednotenje).

Tipi nalog: Znanje smo preverjali z zapisom kratkega odgovora.

Učenci NE:

- obvladajo osnovnih pravil slovenskega pravopisa – ne zapišejo jezikovno ustreznega umetnostnega besedila ([naloga 2.10.3](#)).

Tudi najuspešnejši učenci ne napišejo vsebinsko zaokroženega in jezikovno ustreznega avtorskega sklepa zgodbe.

Zgled: [naloga 2.10](#)

Preglednica: Specifikacijska tabela, slovenščina (NIS), 9. razred

Naloga	Točke	Vsebina	Cilj – učenec	Standard znanja	Taksonomska stopnja	Območje	
I. DEL (Neumetnostno besedilo: Marjeta Zorec, <i>Popotovanje k Trubarju, Galeb: mladinska revija, Zadruga Novi Matajur, Čedad 2008.</i>)							
1	1.1	1	Neumetnostno besedilo	poišče podatek iz besedila;	M	I	zeleno
2	2.1	1	Neumetnostno besedilo	išče zahtevani podatek (tudi v nebesednem delu);	M	I	zeleno
3	3.1	1	Neumetnostno besedilo	išče zahtevani podatek;	M	I	zeleno
4	4.1	1	Neumetnostno besedilo	išče zahtevani podatek;	M	I	zeleno
	4.2	1	Neumetnostno besedilo	išče zahtevani podatek;	M	I	zeleno
5	5.1	1	Neumetnostno besedilo	išče zahtevani podatek;	M	I	rdeče
	5.2	1	Neumetnostno besedilo	išče zahtevani podatek;	M	I	zeleno
	5.3	1	Neumetnostno besedilo	išče zahtevani podatek;	M	I	zeleno
	5.4	1	Neumetnostno besedilo	išče zahtevani podatek;	M	I	zeleno
6	6.1	1	Neumetnostno besedilo	išče zahtevani podatek;	M	I	zeleno
	6.2	1	Neumetnostno besedilo	išče zahtevani podatek;	M	I	zeleno
7	7.1	1	Neumetnostno besedilo	išče zahtevani podatek;	M	I	zeleno
	7.2	1	Neumetnostno besedilo	išče zahtevani podatek;	M	I	zeleno
8	8.1	1	Neumetnostno besedilo	išče zahtevani podatek;	M	I	rumeno
	8.2	1	Neumetnostno besedilo	išče zahtevani podatek;	M	I	zeleno
9	9.1	1	Neumetnostno besedilo	s preprosto definicijo in ob zgledih skušajo razložiti pomen besede (osnovne razločevalne lastnosti);	T	II	rumeno
10	10.1	1	Jezik	v besedilu poišče glavne in vrstilne števnike;	T	II	rumeno
	10.2	1	Jezik	v besedilu poišče glavne in vrstilne števnike.	T	II	zeleno

Naloga	Točke	Vsebina	Cilj – učenec	Standard znanja	Taksonomska stopnja	Območje	
11	11.1	1	Jezik	v besedilu poišče osebne zaimke;	T	II	rumeno
	11.2	1	Jezik	v besedilu poišče osebne zaimke;	T	II	rumeno
	11.3	1	Jezik	v besedilu poišče osebne zaimke;	T	II	rumeno
12	12.1	1	Jezik	v besedilu poišče glagole in jim določi spol, število, čas;	T	II	rdeče
	12.2	1	Jezik	v besedilu poišče glagole in jim določi spol, število, čas;	T	II	modro
13	13.1	1	Jezik	ob danem korenu navaja besede iste besedne družine;	T	II	rumeno
	13.2	1	Jezik	ob danem korenu navaja besede iste besedne družine;	T	II	rdeče
	13.3	1	Jezik	ob danem korenu navaja besede iste besedne družine;	T	II	rdeče
14	14.1	1	Neumetnostno besedilo	ob učiteljevi pomoči/sam piše krajša besedila;	T	III	rdeče
	14.2	1	Neumetnostno besedilo	ob učiteljevi pomoči/sam piše krajša besedila;	T	III	nad modrim
	14.3	1	Neumetnostno besedilo	vadi izražanje iste osebe/živali/predmeta/kraja/ v zaporednih povedih;	T	III	nad modrim
	14.4	1	Neumetnostno besedilo	z vajami usvaja osnovna pravila slovenskega pravopisa.	T	III	modro

Naloga	Točke	Vsebina	Cilj – učenec	Standard znanja	Taksonomska stopnja	Območje	
II. DEL (Umetnostno besedilo: Miro Gavran, Srečni dnevi, Svet iz besed, Rokus, Ljubljana 2003.)							
1	1.1	1	Umetnostno besedilo	poišče podatek iz besedila;	M	I	zeleno
2	2.1	1	Umetnostno besedilo	poišče podatek iz besedila;	M	I	zeleno
3	3.1	1	Umetnostno besedilo	poišče podatek iz besedila;	M	I	zeleno
	3.2	1	Umetnostno besedilo	poišče podatek iz besedila;	M	I	zeleno
	3.3	1	Umetnostno besedilo	poišče podatek iz besedila;	M	I	zeleno
	3.4	1	Umetnostno besedilo	poišče podatek iz besedila;	M	I	zeleno
4	4.1	1	Umetnostno besedilo	poišče podatek iz besedila;	M	I	rdeče
5	5.1	1	Umetnostno besedilo	poišče podatek iz besedila;	M	I	rdeče
6	6.1	1	Umetnostno besedilo	poišče podatek iz besedila;	M	I	rumeno
	6.2	1	Umetnostno besedilo	poišče podatek iz besedila;	M	I	zeleno
7	7.1	1	Umetnostno besedilo	razčlenjuje dogajanje na dogajalne enote;	T	II	zeleno
	7.2	1	Umetnostno besedilo	razčlenjuje dogajanje na dogajalne enote;	T	II	zeleno
8	8.1	1	Umetnostno besedilo	poskuša razumeti psihološke lastnosti, književne osebe na podlagi dogajanja, dialoga in ravnanja književne osebe;	T	II	zeleno
	8.2	1	Umetnostno besedilo	poskuša razumeti psihološke lastnosti, književne osebe na podlagi dogajanja, dialoga in ravnanja književne osebe;	T	II	zeleno
	8.3	1	Umetnostno besedilo	poskuša razumeti psihološke lastnosti, književne osebe na podlagi dogajanja, dialoga in ravnanja književne osebe;	T	II	zeleno
9	9.1	1	Umetnostno besedilo	zaznava perspektive književnih oseb;	T	II	rdeče
	9.2	1	Umetnostno besedilo	zaznava perspektive književnih oseb;	T	II	rumeno
10	10.1	1	Umetnostno besedilo	predstavlja zunanost, značaj in ravnanje književne osebe/književnih oseb;	T	III	rdeče
	10.2	1	Umetnostno besedilo	predstavlja zunanost, značaj in ravnanje književne osebe/književnih oseb;	T	III	modro
	10.3	1	Umetnostno besedilo	z vajami usvaja osnovna pravila slovenskega pravopisa.	T	III	nad modrim

LEGENDA:

Naloga: zapisana oznaka vsakega vprašanja/dela naloge/naloge; povzeto po preizkusu znanja, po *Navodilih za vrednotenje* in po programu za e-vrednotenje;

Točke: zapisano maksimalno število točk vprašanja/dela naloge/naloge;

Vsebina: zapisana vrsta besedila, z uporabo katere rešujemo vprašanje/del naloge/nalogo: NUB – neumetnostno besedilo; UB – umetnostno besedilo oziroma JEZIK, če v vprašanju/delom naloge/nalogo preverjamo slovnična in pravopisna pravila;

Cilj – učenec: zapisan cilj, ki ga preverja vprašanje/del naloge/naloga; povzeto po *Učnem načrtu*;

Standard znanja: zapisan standard znanja, ki ga preverja vprašanje/del naloge/naloga: M – minimalni, T – temeljni; povzeto po *Učnem načrtu*;

Taksonomska stopnja (po Bloomu): zapisana taksonomska stopnja vprašanja/dela naloge/naloge: I. – znanje in prepoznavanje, II. – razumevanje in uporaba, III. – analiza in sinteza ter vrednotenje;

Območje: zapisno območje, v katero se je uvrstilo vprašanje/del naloge/naloga; povzeto po *Opisih dosežkov učencev 9. razreda pri NPZ-ju v prilagojenem izobraževalnem programu z NIS-om*.

Besedilo 1

MARJETA ZOREC: POPOTOVANJE K TRUBARJU

Svet okoli Rašice je bil obljuden v začetku 12. stoletja. Na križišču trgovskih in krošnjarskih poti proti Kočevju in Reki je Rašica postala pomembno prometno in gospodarsko središče. Leta 1332 se omenja grajski mlin. To je današnji Temkov mlin.

V 14. in 15. stoletju so imeli Turjačani ob vodi Rašici številne fužine in plavže za železovo rudo, zato so Rašico imenovali tudi Fužinščica. Turjaško železo je bilo v Benetkah zelo cenjeno. Domačini so bili razgledani. Ukvarjali so se s tovorjenjem in krošnjarjenjem suhe robe, vina in medu. Kraj je imel tudi mitnico.

Temkov mlin je bil nizek in temačen. Po žetvi je ropotal noč in dan, na pomlad se je začel ustavljati, poleti je zastal. Mlin je dihal in živel z vaščani. Ljudje so vanj prinašali mlet žito.

Prvi Trobar na Rašici je v urbarskih zapisih omenjen l. 1482. Bil je mlinar. Priimek pa kaže, da je bil kak trobar, morda graščinski trobec, klicar, ki se je preživljal s trobo ali trobljo. Tu, v mlinu, se je Trobarju in njegovi ženi Jeri rodil Primož. Pisalo se je leto 1508.

Slika: Mlin je na Trubarjevi domačiji najstarejši objekt.

(Prirejeno po: Marjeta Zorec, Popotovanje k Trubarju, Galeb: mladinska revija, Zadruga Novi Matajur, Čedad 2008.)

Slovar:

obljuden – naseljen, poseljen

mitnica – manjši prostor za pobiranje davka

Trobar – prvotni zapis priimka Trubar

urbar – knjiga s seznamom dohodkov zemljiškega gospoda od podložnikov

troba – preprosto glasbilo, v katero se piha

(Vir slike: <http://www2.bts.si/novica.php?pid=142>. Pridobljeno: 7. 1. 2016.)

Besedilo 2

Miro Gavran

DRZNA ZAMISEL

Dva enajstletna dečka, sošolca in prijatelja, Peter in Jure se gresta ljubezenskega posrednika. Peter živi z mamo in si preko oglasov neuspešno išče očeta, Jure, ki odrašča z očetom, pa sanja o mami. Dečka nekega dne spoznata, da se razumeta tako dobro, kot bi bila brata. Toda da bi to tudi dejansko postala, bi se morala njuna mati in oče poročiti. Tri dni sta razmišljala, kako bi spoznala starše med sabo, da bi bilo to kot po naključju in spontano.

V sredo v glavnem odmoru je Jure na šolskem hodniku prišel k meni in rekel.

»Fant, imam super idejo.«

»Kakšno idejo?«

»Kako bi se najina oče in mama spoznala in zbližala. Samo ta zamisel je zelo nevarna in nerodna za naju.«

»Saj veš, da se nikoli v življenju nisem bal nevarnosti,« sem rekel z drhtečim glasom in se bal, kaj bo Jure predlagal.

»Poglej, padlo mi je na pamet, da bi midva tukaj v šoli morala napraviti neko veliko neumnost, tako veliko, da bi zaradi nje razrednik poklical najine starše na pogovor, pod nujno in takoj.«

»Ampak on to počne samo pri najslabših učencih, če res hudo zamočijo,« sem rekel.

»To bo strašno. Razen, če se bojiš?« me je vzpodbujal Jure.

»Kdo, jaz?! Kaj ti je, jaz sem pogumen za dva. Poleg tega sem pripravljen napraviti kar koli, da se najina mama in oče srečata.«

»In da bi ju zbližale iste težave. Težave pa bosta imela zaradi naju,« je s skrivnostnim glasom rekel Jure.

»Daj, povej že, kakšna je tvoja ideja.«

»Moja ideja je, da bi midva, tako da bi naju vsi videli, med odmorom stopila v sosednji razred in vrgla pod klopi dve petardi, zaradi katerih bi grmelo po vsej šoli.«

OBRNI LIST.

2

»Fant, za to lahko dobiš ukor razrednika, celo ukor ravnatelja!« sem vzkliknil zaprepaden in prestrašen zaradi takšne zamisli.

»Fant, midva potrebujeva nekaj takega. Nekaj norega, kar bo združilo najine starše.«

»Dobro, če ti tako misliš, se ne bojim.«

»V žepu imam dve petardi, eno za tebe, eno za sebe. Premisli naslednjo uro, če se ne bojiš, greva v odmoru v akcijo.«

»Dobro,« sem rekel, srce pa mi je zatrepetal.

Ljudje moji, ko bi vi to videli, kako sva z Juretom v odmoru priletela v 6. b in vrgla prižgani petardi pod klopi. Ko bi slišali to eksplozijo, ko bi slišali, kako so deklice vreščale, pa ne samo deklice. Ko bi vi slišali ta trušč.

Vsa šola je bila na nogah, učitelji so pritekli iz zbornice, da bi videli, za kakšno eksplozijo gre, dežurni učenec pa naju je prijavil.

V hipu sva postala največja junaka na šoli.

Ravnatelj naju je poklical na pogovor in rekel, da naju bo na sestanku učiteljskega zbora predlagal za ukor, razrednik pa nama je dal dve kuverti in rekel:

»To morata še danes dati svojim staršem. Notri je pismo, v katerem ju pozivam, da jutri pod nujno prideta k meni na pogovor. Želim, da sta na tem pogovoru tudi vidva. To je po peti uri. V mojem kabinetu.«

(Prirejeno po: Miro Gavran, Srečni dnevi, Svet iz besed, Samostojni delovni zvezek za branje v 5. razredu devetletne osnovne šole in 4. razredu osemletne osnovne šole, Rokus, Ljubljana 2003.)

I. DEL

Preberi besedilo 1 in reši naloge.

1. Kdo je Marjeta Zorec? Odgovor napiši na črto.

_____

(1 točka)

2. Kateri je najstarejši objekt na Trubarjevi domačiji? Odgovor napiši na črto.

_____

(1 točka)

3. Katerega leta se omenja grajski mlin? Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

- A Leta 2015.
- B Leta 1900.
- C Leta 1332.
- D Leta 1223.

(1 točka)

4. Obkroži črko pred dvema besedama, ki sta uporabljeni v besedilu.

- A voz
- B panj
- C plavž
- D situla
- E fužina

(2 točki)

1

5. Ali so navedene trditve glede na prebrano besedilo pravilne? Če je trditev pravilna, obkroži DRŽI, če trditev ni pravilna, obkroži NE DRŽI.

Turjaški baker je bil v Benetkah zelo cenjen.	DRŽI	NE DRŽI
Fužinščica se je imenovala Rašica.	DRŽI	NE DRŽI
Temkov mlin je bil visok in temačen.	DRŽI	NE DRŽI
V mlinu se je rodil France.	DRŽI	NE DRŽI

(4 točke)

6. Na črti dopolni manjkajoči del povedi iz besedila.

Priimek pa kaže, _____,
morda graščinski trobec, klicar,
_____.

(2 točki)

7. Obkroži črko pred dvema pravilnima nadaljevanjema trditve.

Rašica je bila v začetku 12. stoletja

- A pomembno romarsko in versko središče.
- B na križišču trgovskih in krošnjarskih poti.
- C pomembno vinogradniško in sadjarsko območje.
- D pomembno prometno in gospodarsko središče.
- E znana po reji konj in drobnice.

(2 točki)

8. Temkov mlin ni deloval vse leto.

a) Kdaj je mlin ropotal noč in dan? Odgovor napiši na črto.

_____

b) Kdaj je mlin zastal? Odgovor napiši na črto.

_____

(2 točki)

9. Kaj je želela avtorica povedati z besedno zvezo, da je Temkov mlin dihal in živel z vaščani? Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

- A Da je bil v Rašici svež zrak.
- B Vaščani so bili povezani z mlinom.
- C Vaščani so živeli v Temkovem mlinu.
- D Vaščani so imeli v mlinu dihalne vaje.

(1 točka)

10. Na črto z besedo dopolni poved tako, da uporabiš ustrezno obliko števnik.

a) V (14.) _____ stoletju so imeli Turjačani številne fužine.

b) Leto (1482) _____ je leto, ko se prvič omenja priimek Trobar.

(2 točki)

1

11. Besede v oklepaju nadomesti z ustreznim zaimkom in z njim na črto dopolni poved.

- a) (Primož) _____ je šel v mlin.
- b) (Tina, Jože in Miha) _____ še niso oddali žita.
- c) Sta (teta in stric) _____ že prišla s polja?

(3 točke)

12. Spodaj zapisano poved postavi v zahtevana časa. Novi povedi napiši na črte.

Zaradi gostega prometa je imel kraj tudi mitnico.

Sedanji čas:

Prihodnji čas:

(2 točki)

13. Iz korena ZID tvori tri besede iste besedne družine. Besede napiši na črte.

(3 točke)

14. V najmanj sedmih povedih opiši sliko. Opiši zunanost, lego in namembnost stavbe. Opis naj bo smiselno povezan. Opis napiši na črte.

(4 točke)

(Vir slike pri nalogi 14: https://www.google.si/search?q=pobarvanka&biw=1024&bih=625&source=Inms&tbn=isch&sa=X&ved=0ahUKEwjn1Sb1JfKAhXMISwKHW9CP0Q_AUIBigB#tbn=isch&q=drawings&imgcr=seAervpESpgekM%3A. Pridobljeno: 7. 1. 2016.)

II. DEL

Preberi besedilo 2 in reši naloge.

1. Kdo je Miro Gavran? Odgovor napiši na črto.

_____

(1 točka)

2. Kdo sta glavna junaka zgodbe? Njuni imeni napiši na črti.

_____

_____

(1 točka)

3. Ali so spodnje trditve glede na besedilo pravilne? Če je trditev pravilna, obkroži DRŽI. Če trditev ni pravilna, obkroži NE DRŽI.

Dečka sta bila brata.	DRŽI	NE DRŽI
Dečka sta želela spoznati starše med seboj.	DRŽI	NE DRŽI
Starši so se spoznali po oglasih.	DRŽI	NE DRŽI
Dečka sta bila ljubezenska posrednika.	DRŽI	NE DRŽI

(4 točke)

4. Kaj sta načrtovala dečka, da bi učitelj poklical starše na razgovor? Odgovor napiši na črto.

_____

(1 točka)

2

5. Med naštetimi besedami izberi tisto, ki ustrezno dopolnjuje spodaj zapisano poved. Izbrano besedo napiši na črto.

nesreča   naključje   veselje   dogovor

Starše sta želela spoznati med seboj,

da bi bilo to videti kot _____.

(1 točka)

6. Preberi vprašanje in odgovor napiši na črto.

a) Kje sta dečka želela uresničiti svojo idejo?

_____

b) Kdaj sta dečka želela uresničiti svojo idejo?

_____

(2 točki)

7. Na črti napiši manjkajoča dogodka glede na besedilo.

1. dogodek: Dečka sta v odmoru priletela v 6. b razred.

2. dogodek: _____

3. dogodek: Slišala se je eksplozija.

4. dogodek: _____

5. dogodek: Vsa šola je bila na nogah.

(2 točki)

8. Za vsako osebo v besedilu je značilna določena lastnost.
K osebi (osebam) na črto pripiši številko najbolj ustrezne lastnosti.

OSEBE:

_____ deklice

_____ ravnatelj

_____ Jure

LASTNOSTI:

1 jezen

2 prijazen

3 pogumen

4 neroden

5 prestrašen

6 ljubosumen

(3 točke)

9. Peter je izjavil: »V hipu sva postala največja junaka na šoli.«

a) Za koga na šoli sta dečka postala junaka? Odgovor napiši na črto.

_____

b) Za koga pa sta dečka postala razgrajača? Odgovor napiši na črto.

_____

(2 točki)

2

10. V najmanj sedmih povedih na črte napiši srečen konec zgodbe, potem ko se je načrt dečkov, da se starša spoznata, uresničil.

(3 točke)

Skupno število točk: 50